

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 233. — STEV. 233.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 3, 1912. — ČETRTEK, 3. VINOPOVA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Vojna na Balkanu je neizogibna. Ultimatum balkanske zveze Turčiji.

OD ČASA, KO JE ANEKTIRALA AVSTRIJA BOSNO IN HERCEGOVINO, NI BILO PO VSEJ EVROPI TAKEGA MRZLICE NEGA RAZBURJENJA. — PRIZADEVANJE ZA MIR.

KAJ HOČE AVSTRIJA?

POLOŽAJ SE JE TAKO POOSTRIL, DA MOREJO MOBILIZOVANE ČETE BALKANSKIH DEŽEL V NEKAJ URAH UDARITI NA TURČINA. — TURČIJA SE JE PRIPRAVILA.

London, Anglia, 2. okt. — Iz svoje čete, vlada in časopisje zastignuti virov se čuje, da vročajo jutri štiri balkanske dežele Turčiji ultimatum. Ultimatum zahteva avtonomijo za Makedonijo, Albanijo, Staro Srbijo in Kreto v treh dneh. Ako Turčija ne ugoditi težnji, se obrnejo balkanske dežele na evropske velelasti. Gotovo je, da se bodo te še enkrat potrudile odvrniti grozčo nevarnost vojne.

Astro-ogrski minister za zunajne zadeve, grof Berchtold, se je danes posvetoval na Dunaju z grškim kraljem Jurijem. Tudi stari cesar Fran Josip ga je sprejel, ter izrazil upanje, da bo mogoče kljub oboroževanju in težavnemu položaju preprečiti vojno. Dosej se niso prišla poročila o nadaljnji spopadih na meji, toda razburjenje je velikansko, poseeno še, ker je zaplenila Turčija nekaj grških ladij.

Pariz, Francija, 2. okt. — Cele Evropo se je polastilo razburjenje, ki niso bili od časa, ko je Avstrija anektirala Bosno in Hercegovino. Vse vlasti se trudijo rošiti napetost. Pariz je v tem trenutku srešice tega delovanja, ker je dospel sem ruski vnajni minister Sazanov.

Berlin, Nemčija, 2. okt. — Nedvonom je, da nastane vojna, katere bilo pričakovati že več let. Samo iskre je še treba, in na Balkanu poči. Položaj se je tako posostril, da morejo mobilizovane čete že v nekaj urah udariti na Turčijo. Na Grškem, v Srbiji, Bolgariji in Črnigori se pripravljuje na vojno. Turčija je mobilizovala vse

Krvava žaloigra.

West Pelham, Mass., 2. okt. — G. Shaw, bogat farmer je streljal na ženo in jo smrtno ranil. Potem je utaknil v lesen štor dinamito, se nanj vsedel in zazgal. Dinamit se je razstrelil in ga polnoma raztrgal. Žena Shawova je prišla sem iz Hartforda, Conn., da bi okrasila grob svojega sina s cvetlicami.

Prometne nesreče v New Yorku.

National Highways Protective Society je naznanila, da se je meseca septembra poškodovalo v velikem New Yorku 183 oseb; 36 je bilo mrtvih. Med mrtvimi je 16 otrok pod 14 let. Automobili so usmrtili 18 oseb, 91 ranili; cestne kare 7 oziroma 25; vozovi 10 oziroma 67. Biekelj je povozil enega otroka do smrti.

Konvencija Indijancev.

Danes je bil otvorjen v Columbus, O. konгрес amerikanskih Indijancev. Konгрес bo trajal tri dni.

Krasni novi in brzji parník

MARTHA WASHINGTON

(Avstro-American proge)

odplije v soboto dne 5. oktobra

vožnja do Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$36.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - \$36.60

do Zagreba - - - \$37.20

Za posebne kabine (oddelen med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posezna društvena priporočana.

Voznje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Iz delavskega sveta. Štrajk v Ely, Nevada

3500 delavcev v tamošnjih bakrenih rudnikov zahteva više plače in boljše pogoje.

ZA PRIPOZNANJE UNIJE.

V premogarskih okrajih v West Virginiji se je položaj izboljšal. Vojaštvo odpoklicano.

Ely, Nev., 2. okt. — 3500 delavcev Nevada Consolidated Mining Co. je danes zaštrajkalo. Rudarji zahtevajo više plače in boljše delavske pogoje. Štrajk je v zvezi z borbo premogarjev v Bingham, Utah, kjer je postilo do 4500 premogarjev. Ze začetkom onega štrajka so zahtevali takojšnji rudarji povišanje plače za povprečno 50 centov na dan ter pripoznanje unije. Družba je ponudila 25 centov več, odklonila pa je zahtev o pripoznanju unije. Od tedaj so se vsak dan vršili shodi, dokler niso rudarji sklenili v pondeljek, da zaštrajkajo.

Canton, O., 2. okt. — V tovarni Diebold Safe & Lock Co. je postilo 500 delavcev dela. Delaveci so člani organizacije International Workers of the World in zahtevale pripoznanje unije.

Charleston, W. Va., 2. okt. — Šest kompanij državne milice je podprlo danes svoje štore, milični vojaki bodo odslje zopet opravljali miroljubnejše delo. V Cabin Creek in Paint okrajih so opravljali aktivno službo od 28. julija vselej štrajka premogarjev.

Tukajšnje oblasti so mnemena, da se je položaj izboljšal, dasi je včeraj zopet zaštrajkalo 600 delavcev.

Milijonska škoda.

Philadelphia, Pa., 2. okt. — Pomol 80, last Baltimore & Ohio železnice na koncu Snyder Ave., katerega uporablja tudi Hamburg-Amerika črta za izkrevanje svojih potnikov je včeraj zgorel. Sodijo, da je nastal požar vselej kratke stike električnih žic. Požar je uničil tudi več bližnjih poslopj in tako znaša vsa škoda \$1.000.000.

Izgnani izseljenici.

Portland, Or., 2. okt. — Pod nadzorstvom zveznega priselnika najdornarja je šlo včeraj od tukaj enajst priseljencev v Hoboken, da jih od tam pošlejo v stare domovino. Omenjeni se namreč niso mogli sami preživljati in niso bili tri leta v deželi. Deset od njih je slaboumnih, enajsti je pa jetičen.

Kralj Taft — vladar.

Chicago, Ill., 2. okt. — Pri prošnji za državljansko pravico, je rekel, pet let tukaj stanjoci tiskar Nicholas Buchhauser iz Avstrije, da je podložen "Kralju Taftu". Ko ga je zvezni sodnik vprašal: "Kakemu kralju?" je Buchhauser — resno! — odgovoril: "kralju Taftu, on je vladar." Sveda mu ni bila prošnja uslušana.

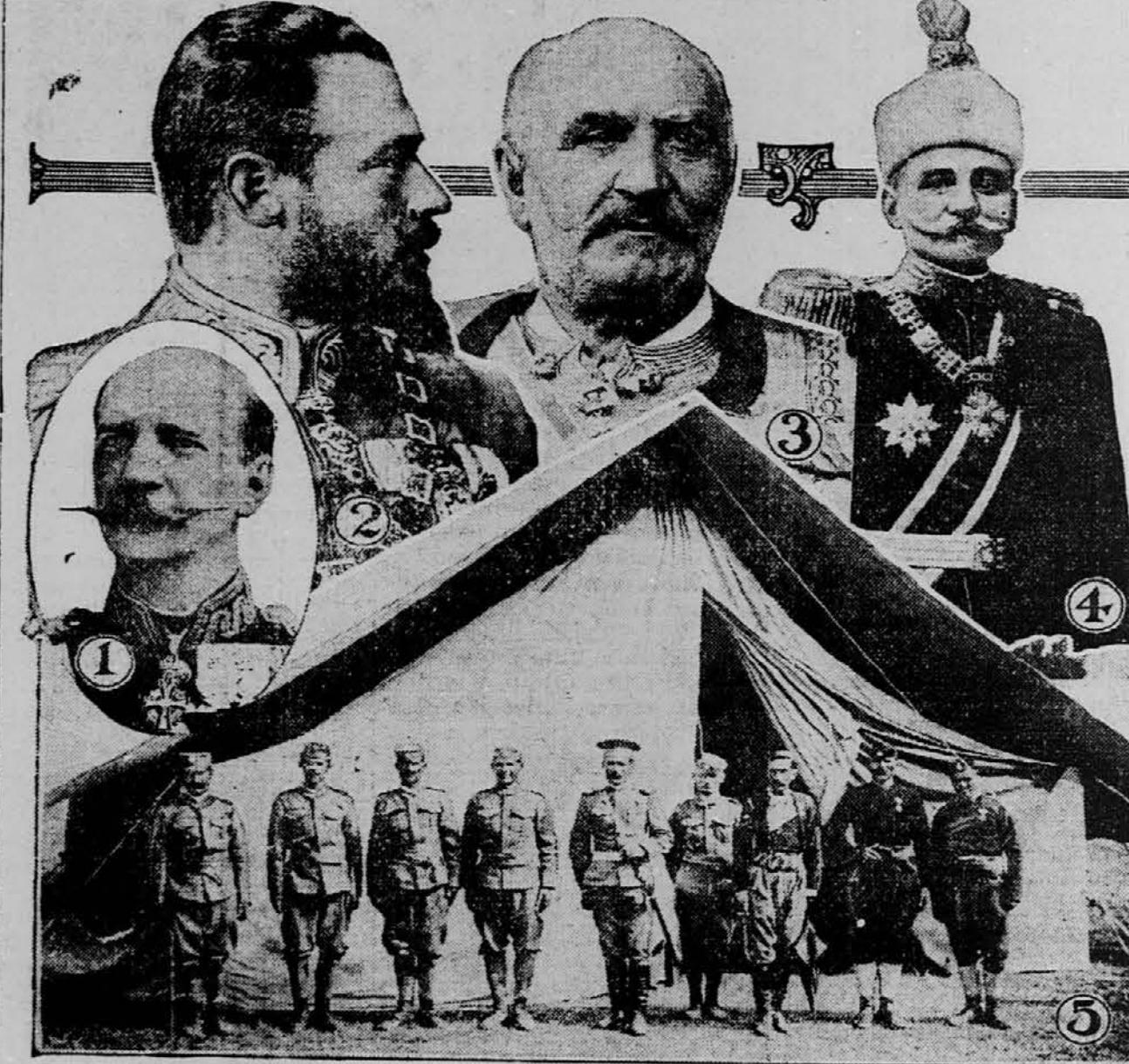
Deset otrok zgorelo.

St. Bernard, Que., 2. okt. — Otroci Aleksandra Gravela so se v sobi igrali in po nesreči prevrnili petrolejko. Njenkrat je bilo vse v plamenu. Otroci, ki jih je bilo deset, v starosti od 18 mesecov do 15 let, so vse mrtvi. Gravel in njegova žena nista bila v tem času doma.

Redek slučaj.

Bauk Sanako, japonski komorni služabnik nekega magnata se je nahajjal s svojim gospodarjem na "Carmannii" na potovanju. Slučajno je začeligrati z igralcem po poklicu Levy-em in — dobil \$1500.

K DOGODKOM NA BALKANU.

Naša današnja slika nam kaže vladarje štirih balkanskih držav, ki so sklenile zvezo proti Turčiji, in sicer grškega kralja Jurija (1), bolgarskega kralja Ferdinanda (2), črnogorskega kralja Nikolaja (3) ter srbskega kralja Petra (4). Slika spodaj nam kaže črnogorske častnike in vojake.

Dinamitna pravda.

Izbiranje porotnikov gre počasi od rok. Enega je nagnal sodnik s 'strahopetcem'.

Indianapolis, Ind., 2. okt. — Pri izberi porotnikov za pravdo proti dinamitardom upravljajo kandidatje, če se bojijo za osebno varnost, ako bi bili izvoljeni. Eden teh je rekel sodniku, da bi mu skovalo pri trgovini, če bi bil porotnik, nakar ga je sodnik uagnal s 'strahopetcem'.

Veliko dela bo s pricami. Pričede bodo poklicane iz vseh delov Združenih držav. Nekatere pridejo od obali Tihega morja, da izpoljijo razstrelbah v Los Angeles. Druge bodo izpostavale postopanju zarotnikov, v Salt Lake, Utah, kjer se je glasom izpovede denunciranta Ortia Mc Manigala skrival James B. McNamara, ki je izvršil napad na poslopje lista "Times" v Los Angeles. Cal. Porota bo najbrže ju tri ali pojavljajšnjim popolna.

Umor mlade dekleice.

Kralj Taft — vladar.

Detroit, Mich., 2. okt. — Matilda Reis, 12letno hčerko Jakopa Reisa, so našli danes zjutraj v bližini hiše mrtvo. Morile je najprvo otroka oskrnili, potem pa je pa nožem podal smrtno rano na vrat. Sosedje so videli, da je pri odhodu iz hiše nagovoril nek tuj mož.

Dolarji in politika.

Clapova preiskovalna komisija v Washingtonu, D. C. je dobila zopet nekaj zanimivih podatkov iz Rooseveltove kampanje leta 1904. Na dan je prislo, da so žrtvovali razni trudi leta 1904 lepo sveto \$1.534.680, da je Roosevelt prisel v Belo hišo.

Važna iznajdba.

Rev. Jose Alguia, ravnatelj vremenskega urada na Filipinah, je iznajdel napravo, ki je tako občutna, da naznana viharje na daljavo 500 milij. Iznajdbo je imenoval 'barocyclometer'.

Roosevelt doma.

Col. Roosevelt se je vrnil z agencijskoga potovanja v Oyster Bay, N. Y.

Čemu toliko žrtev?

Od okoli 1.500.000 letnih smrtnih slučajev bi jih mogli preprečiti najmanj 630.000.

Indianapolis, Ind., 2. okt. — Na tukaj zborujočem četrtem narodnem konservativskem Kongresu je izjavil danes profesor Irving Fisher z Yale vsečilišča, da bi mogli preprečiti od približno 1.500.000 letnih smrtnih slučajev v Ameriki najmanj \$30.000.000, tako, da bi obrazili na dan nad 1700 smrtnih žrtev več, kako jih je zahtevala strašna katastrofa 'Titanica'.

'Katastrofa Titanica' je izjavil govornik, 'je napomnila ves svet založju, na dnevnih smrtnih žrtev pa nikdo ne misli.' Govornik je nadalje izvajal, da je dolžnost časopisov, zavarovalnih družij in zvezne vlade, da na pravijo v tem pogledu preobrat.

E. E. Ritenhouse iz New Yorka je naznál, da se gre v borbi proti boleznim, katere bi mogli preprečiti, za borbo za dolar. — Zdravstvenemu departmantu bi moral biti na razpolago večja denarna sredstva.

Skrb za večjo varnost na morju.

Washington, D. C., 2. okt. — Pravomočne so postale nove dolobne za parnike, katere je izdal obrtni departement na podlagi katastrofe 'Titanica'.

Vsi oceaniki parniki morajo imeti tekom celega leta dovoljne rešilne priprave in preračunjenje po težini ton ni več merodajno. Vse prevozne ladje, izuzemši redne parnike, morajo imeti v zimskem času dovolj rešilnih čolnov oziroma splavov.

Avtomobilski tekma.

Pri osmi tekmi za Vanderbiltovo nagrado v Wauwotsoosa, Wis., je izšel kot zmagovalce Ralph De Palma. Imel je sedem tekmecev.

Težak zrakoplovčev gost.

Neki W. Kaiser, težak 300 fun.

Pravomočne so postale nove dolobne za parnike, katere je izdal obrtni departement na podlagi katastrofe 'Titanica'.

Vsi oceaniki parniki morajo imeti tekom celega leta dovoljne rešilne priprave in preračunjenje po težini ton ni več merodajno. Vse prevozne ladje, izuzemši redne parnike, morajo imeti v zimskem času dovolj rešilnih čolnov oziroma splavov.

Zopet Amerikanec umorjen.

Mehikanski vstasi imajo zopet nov umor Amerikanca na vesti. Nekega Huberta Russell, vodjo ranča pri Durango, so našli mrtevga. Umor so izvršili uporniki.

Ettorjeva pravda.

Obravnavna proti delavskemu voditelju Ettorju i. t. je bila preložena do 14. t. m., ker mora sodišče poklicati še več kandidatov za porotnike. Obravnavna se vrši v Salem, Mass.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Z državne konvencije. Demokrati v Syracuse.

Nominacija demokratskega guvernerskega kandidata za državo New York še ni izvršena.

MNOGO POKLICANIH.

Kandidatov je dovolj, kdo bo nominiran, je težko ugantiti. — Reprezentant Sulzer najmočnejši.

Syracuse, N. Y., 2. okt. — Na drugem zasedanju demokratske državne konvencije še ni bilo rešeno vprašanje guvernerske nominacije. Vodje so nazbrali odločni, da se ne izjavijo za nobenega predsednika. Vodje so izjavili za nobenega poselnega poselnega kandidata. Delegati na konvenciji jaj sami odločijo.

Proti zopetni nominaciji sedanjega guvernerja Dixa je toliko glasov, da skoraj gotovo ne bo postavljen za kandidata. Mnogo county predsednikov se je izjavilo za reprezentanta Sulzera, ki ima precej upanja za nominacijo. Na konferenci county predsednikov je bilo izreceno mnenje, da je Sulzer kandidat, na katerega se morejo vsi zediniti. Da so vsi ti proti Dixu, utemeljujejo s tem, da pod sedanjimi raz

Int'erporitana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57 Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn. Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajnik: MICHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1334 No. 18 St. St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 136.
Maupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 982 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNICKI:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 915 No. Chicago St.

NADZORNICKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 528
MICHAEL KLOBUCHAR, Cimarron, Mich., 115 — 7th St.
PETER SFEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZINSK, Burdine, Pa., Box 128.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eiler Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednotne.

Jednotne glisto: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrl je v Kostrelnici pri Litiji Anton Lovšč, posestnik in gozdičnik.

Iz Dev. Mar. v P. pri Ljubljani. Tu je umrla dne 8. sept. občne splošna gospa Antonija Kuhar, nadučiteljeva vdova in gozdnarčka.

Sneg na Koprivniku v Bohinju je v noči dne 19. na 20. sept. iznova zapadel po gorah prav do vasi. Toplina zjutraj samo 2 st. R. Otave in ovsa se niso spravili, ker jim vreme nagaja.

Zavratni umor. Malo čez poleč dne 18. sept. je šel Anton Gradišek, županov sin iz Spod. Stranj, kosit otavo. Kar skoči za njim izza grmovja nek ponočnjak in mu s sekojo razbijev bojan. Gradišek je umrl. Lopovu so na sledu.

Nesreča. V predorni pri Novem mestu rušijo sedaj goreči rovin družijo tako obo rova v predor. Pri tem delu je zdrsnil zaposlen delavec z visine par metrov. Oprijet se je za kamen, ki se je pa rušil z njim v globino in ga takoj težko poškodoval na desni strani, da je vsled poškodbom drugi dan umrl v možki bolnišnici v Kandiji.

Strašen uboj je izvršila Reza Božič od Sv. Križa pri Kostanjevici na Starem gradu, občina Sv. Križ, dne 17. sept. dopoldne nad istotam živečega užitkarice Uršo Žibert. S petro težkimi udarci s kramponom po glavi jo je pobila do smrti. Vzrok so bili najbrži hišni spori radi preužitka. Ubijsalka je sama javila svoj zločin pri sodnji v Kostanjevici.

Primorsko. Stotnik — častni mesecan. Pri Sv. Andreju pri Gorici je imenoval občinski svet stotnika Edvarda Nehta za častnega občana, ker si je pridobil velike zasluge za občino pri gradbi novih vojašnic v Sv. Andreju.

Stekel pes je popadel v puljski okolici nekega 12letnega dečka, katerega so morali odpeljati takoj v Pasterjev zavod na Dunaj. Pes je last posetnika Madrasuna. To je v tem krajtu letos že 22. slučaj pasje stekline.

Poškušen zavratni umor na parniku "Ivernia". Kapitan parnika "Ivernia" je naznani oblastnik, da je med vožnjo zavratno napadel kurjač Lovro Graničev drugega strojnika in mu zadal z nožem 14 ran. Strojnika so izkrili v brezupnem stanju v Gibraltarju.

Zagoneten umor. — Samomor?

Iz Zadra poročajo o zagonetni smerti stražnjostra Glavača, ki je doma v Ratečah na Kranjskem. Glavač je poklican na dvorišče desetnika Wölla, ki je moral sam pod njegovim poveljstvom eksercirati s puško. Med vajo je vzel Glavač puško in nabil s patroni. Nato je ukazal desetniku Wöllu, da je pomeril na njegove prsi in mu komandiral ogenj. Streli je zadel in Glavač padel ter na mestu bležal mrtev. Desetnik Wöll je izjavil, da je bil trdnoprepičen, da mu je Glavač nabil puško s prazno patrono. Vse kaže, da je Glavač izvršil na ta način samomor. Wöll je prišel v Zader, vendar pa ga niso arretirali.

Štajersko. Ljubljenev mož. Iz Brežic: Posetnik Fran Pšeničnik v Jerešlavu, občina Dobova, je s svojo ženo zelo grdo ravnal. V zadnjem času ji je celo grozil, da ji bo odsekal noge in roke in ji kazal ostro nabrušeno sekiro. Te dni je Pšeničnik celo noč popival po goštih. Ko se je zjutraj vrnil domov, se je hotel vrči na ženo. Žena in njena mati pa ste zbežali. Pšeničnik jima je sledil. Ko je ženo dosegel, jo je zgrabil ter jo hotel umoriti z nožem. Ženi pa

se je posrečilo uiti in je zbežala k sosedu Kramerju. Pšeničnik je hotel, da njo v hišo, kar pa so mu zabranili s tem, da so zaprli vrata. Nato je zlezel v hišo skozi okno. Hotel se je znova spraviti nad ženo, kar pa mu je Kramer zabranil. Uboga žena je nato zbežala v gozd in tam v deževju prebila en dan in eno noč. Domov se je vrnila Šele, ko so uroveža artovali. Izročili so ga okrajni sodniji Brežicah.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

V St. Jerneju pri Konjicah si je mladina ob prilikli nekega plesa pri gostilničarju Juhanju jako hudo segla v lase. Nekemu Jerneju Ribiču se nadobudil pretepači odrezali desno uho, neko Anno Ratej je njen lasten ljubček obdelal z nožem po obrazu in roki, gostilničar Juhan je tudi težko ranjen. Orožniki so vtaknili celo vrsto fantov v luknjo.

Vreme. Po dolgotrajnem deževju se je napravilo ob 16. sept. lepo vreme in nepopolnijivi optimisti so že upali na lepo vreme. Pa Jupiter Pluvius juri je hitro zmešal račun: 19. sept. je jelo znova pošteno deževati. Vinorec je pravijo, da bodo pisali po stopce za grozdje. A tudi mi navadni župljani, ki nimamo vinogradov, kolnemo čez slabe ceste in trdovratni preliali tudi štejemo groše za premog in drva. Potočeci okrog Celja so znova napeli. Nekateri mesečani, osobito na periferiji mesta, in prebivalci bližnje okolice pa imajo že polne kleti vode.

KOROŠKO.

Celovška porota. Dne 10. sept. se je vršila obravnavna proti delavcu Knapi, ki je v neki celovški predmestni gostilni zabodel huzarja Papa. Knap je bil obsojen zaradi prestopka zoper varnost zivljenga na 8 mesecev ječe. — V tiskovni pravdi Heineca Tjerjera iz Voglič proti notarju Eugenu Schwarzenbergu zaradi razjaljenja časti potom časopisa pa so porotniki krivdo zanikal in je bil notar Schwarzenberg opriščen.

Aretirali so v Beljaku 22letnega delavca Petra Podpečnika, ki je svojemu bivšemu gospodarju Miheliču v Gumeniu ukradel iz zaklenjenega predala 500 K. V predala je bilo med perilom še 2000 K. katerih pa tat ni našel.

Dva solnca. Dne 20. sept. so se pozavovali v Celovcu in okolici ob 6. uri 15 minut nedaleč od solnca drugo enako veliko in prav tako močno zarečo kroglo. Ta krasen naravni pojav pa je trajal kmalu eno minuto.

Ponesrečen železniški delavec Josip Mikula, katerega je povozil vlak na pregi južne železnice med postajama Kriva Vrba in Vojnaško kopališče, je v bolnišnici umrl.

Stekel pes je popadel v puljski okolici nekega 12letnega dečka, katerega so morali odpeljati takoj v Pasterjev zavod na Dunaj. Pes je last posetnika Madrasuna. To je v tem krajtu letos že 22. slučaj pasje stekline.

Poškušen zavratni umor na parniku "Ivernia". Kapitan parnika "Ivernia" je naznani oblastnik, da je med vožnjo zavratno napadel kurjač Lovro Graničev drugega strojnika in mu zadal z nožem 14 ran. Strojnika so izkrili v brezupnem stanju v Gibraltarju.

Zagoneten umor. — Samomor?

Iz Zadra poročajo o zagonetni smerti stražnjostra Glavača, ki je doma v Ratečah na Kranjskem. Glavač je poklican na dvorišče desetnika Wölla, ki je moral sam pod njegovim poveljstvom eksercirati s puško. Med vajo je vzel Glavač puško in nabil s patroni. Nato je ukazal desetniku Wöllu, da je pomeril na njegove prsi in mu komandiral ogenj. Streli je zadel in Glavač padel ter na mestu bležal mrtev. Desetnik Wöll je izjavil, da je bil trdnoprepičen, da mu je Glavač nabil puško s prazno patrono. Vse kaže, da je Glavač izvršil na ta način samomor. Wöll je prišel v Zader, vendar pa ga niso arretirali.

ŠTAJERSKO.

Ljubljenev mož. Iz Brežic: Posetnik Fran Pšeničnik v Jerešlavu, občina Dobova, je s svojo ženo zelo grdo ravnal. V zadnjem času ji je celo grozil, da ji bo odsekal noge in roke in ji kazal ostro nabrušeno sekiro. Te dni je Pšeničnik celo noč popival po goštih. Ko se je zjutraj vrnil domov, se je hotel vrči na ženo. Žena in njena mati pa ste zbežali. Pšeničnik jima je sledil. Ko je ženo dosegel, jo je zgrabil ter jo hotel umoriti z nožem. Ženi pa

se je posrečilo uiti in je zbežala k sosedu Kramerju. Pšeničnik je hotel, da njo v hišo, kar pa so mu zabranili s tem, da so zaprli vrata.

Nato je zlezel v hišo skozi okno. Hotel se je znova spraviti nad ženo, kar pa mu je Kramer zabranil. Uboga žena je nato zbežala v gozd in tam v deževju prebila en dan in eno noč. Domov se je vrnila Šele, ko so uroveža artovali. Izročili so ga okrajni sodniji Brežicah.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Gläminger v Logatecu je bil pri dopoldanski južini sadjevec in pri tem požrl eno oso. Živilca ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil.

Slov. Delavska

Podpora Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania,
s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANKEK, R. F. D. No. 1. Conemaugh.
 Podpredsednik: JAKOB KOCJAN, Box 608, Conemaugh, Pa.
 Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
 Pomočni tajnik: ALOJZIJA BAVDEK, Box 1. Dunlap, Pa.
 Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
 Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 6. Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
 II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 1651 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 638 Maple Ave., Johnstown, Pa.
 II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
 III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 324, Montero, Cole.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, ostroma njih uradnikov, so ujedno prošeni, da
najih denar naravnost v glagajnik in nikogar drugega, vse dopise pa
na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali
sploh kjerisbodi v poročilih glavnega tajnika, kakor pomanjkljivosti, naj
to nemudeno naznamo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje po
gravi.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

:: Zadnji dnevi Pompeja. ::

ZOODOVINSKI ROMAN.

Angleški spisal: Lord Lytton-Bulwer

DRUGO POGLAVJE.

Zbor kristjanov.

Olint je počasi korakal skozi množice. Naenkrat je zapazil, kako ostro ga zasleduje bled, znan obraz. Zavit v plašč, kateri je že vsaj deloma zakrival svečanikovo obliko je opazoval ostro pripadnika nove, skrivnostne vere, h kateri se je enkrat že skoraj napol podal.

"Ali tudi on var? Ali je tudi ta človek, tako priprav v svojem obnašanju v svoji obliki, enak Egipčanu?"

Olim navajen na ljubi vseh stanov, skušen v svojem opazovanju je takoj po njegovem obrazu spoznal, kaj se dogaja v njegovem duši. Z jasnim očesom in odkritosrečnim obrazom je pristopil k svečeniku.

"Mir s teboj!"

"Mir!" je ponovil svečanik s takim glasom, da je Nazarene vstrepel.

"V tej želji je združeno vse dobro. Brez čednosti ne morem imeti miru. Kakor mavrica počiva mir nad zemljo in njegov lok se izgublja na nebu. Nebesa so ga obdarila s svetlimi barvami, on osuši solze narodov, on je odsev večnega sonca. Mir je vez med človekom in bogom. Tak mir, dragi mož, je smehlaj duše. In ta mir naj bode s teboj."

"Ah!" je zavzdihnil Apedes, nadaljevati pa ni hotel, ker je že začela postaviti množica mimo idočih pozorna. Z začudenjem so ogledovali slaboglasnega Nazareca v živem pogovoru z duhovnikom boginje Izide. Potihoma mu je pripomnil: "ne moreva več govoriti; slediti ti hočem na breg reke; tam je samoten prehod, ob tej uri mi sprejalec."

Olint je prikalil. Z mirnim korakom in z opazujočim pogledom je šel po ulicah. Tu pa tam je dal zunamem kakemu srečevalu. Bili so to ljudje v različnih oblikah, različnih narodov. V sreči pripravljenih ljudi je vzrastlo seme krščanstva, v sreči siromakov se je začela ona velikanska revolucija, kateri se ni mogel primerni noben poznejši preobrat.

Kmalu je dosegla na breg Sarmisa. Veselo se je izlivala reka v morje, pokrita s stotinami malih čolničkov in odsevala v svoji vodi vrtove, palče in pompejska svetinja. Ta prehod bil najbolj priljubljen ljudem sedaj, v veliki vročini se je igralo par otrok na pesku. Vsebla sta se na klop.

"Ali si bili srečen ob onem času, ko si me zapustil?" ga je vprašal Olim. "Ali je našlo srce zadovoljnost pod tem svečenskim plaščem? Ali ti je v tvojem hrepenuju po bogu, dala Izida talozajo? Ti vzdih, ta bled obraz mi daje odgovor, kakoršnega je že naprej slutila moja duša."

"Ah", je odgovoril Apedes potri, "pred seboj vidiš nesrečnega, uničenega človeka! Že od mladosti sem spoštoval npravno čistost, zvidal svetost modre, živečih v samotnih votlinah; moji dnevi so pretekali v mrzljem miru, moje noči so bile polne sanj in hrepnenja. Slepars me je pregovoril in oblikel sem te cuje, ki jih vidis tukaj. Odkrito je pripoznam, da se je moja narava protivila onemu, kar sem videl, toda prisiljen sem bil. Hrepeneč po resnicem sem bil suženj laži. V onem večeru, ko sva se zadnjič videla me je navdal lažnjivec z novim upanjem. Sedaj ga poznam njega in njegovo črno dušo. Jaz sem — jaz sem... na kratko: zagrindjal se je dvignilo in poznal sem lopova, katerega sem prej po božje častil. Zemlja se mi temni ob pogledu, ležim v breznu teme. Ne vem če so bogovi tam zgoraj, ne vem če smo mi stvari slučaja, če bode sledilo novo življenje po tej kratki trpljivni polni dobi. Reši me dvoma, če imas v resnicem moč za to."

"Ne čudim se," je nastavil Nazarene, "da si blidol, da si padel v dvome. Pred osemdesetimi leti, se ni vedel človek nič natančnega o Bogu, o natančni bodočnosti onstran groba. Nova postava je bila razdeta onemu, kateri jo je hotel poslušati; nebo, pravi Olimp se je razgrnil pred njegovimi očmi: toraj pazi in razsodi."

Z resnovo človeka, kateri sam trdno veruje in hrepeni, da bi spreobrnil še druge je razlagal Nazarene Apedesu oblube svetega pisma. Najprej je govoril o ranah in trpljenju Kristovem in jokal med pripovedovanjem. Takoj pa to o svečanem vstajenju Odrešenika, o preročbah in razdobjih. Opisal je čisto nebo pravnikov in ogenjek grešnikov.

Tezko je bilo, kaj dopovedovati takratnim ljudem, ker so vevali in bili prepričani, da so živelji bogovi na zemlji, ineli človeško podobo, človeške lastnosti. Toda Olim je takoj zapazil, da je zadevo njegovo pripovedovanje Apaeda v živo.

"Idi," mu je rekel, "v nizko sobo, kjer se zbiramo; malo nas je, toda izbrani smo izvoljeni. Poslušaj naše molitve in glej naše odkritosrečne solze. Udeleži se naših pripričanj, katera pa ne obstajajo iz zivali v vencev, ampak iz čistih misli, čistega sreca. Taki darovi so nemlinjivi. To so rože, ki ne ovanejo, ampak etveto nad nam in nas spremljajo še onstran groba, ker so postavljeni naše duše. Taki darovi so premagane skupljave in skešani grehi. Pridi, pridi! ne izgubljaj trenutka, pripravljaj se že sedaj na veliko resno pot iz teme k svetlobi, iz žalosti k veselju,

iz ničevosti v neumrjočnost. Ta dan je dan Gospodov, katerega smo zbrali za njegovo častenje. Čeravno se zbiramo samo po noči, jih je tudi sedaj nekaj zbranih. Kako brezmejno veselje bode med nami, če bodo pripeljali izgubljeno ovoj nazaj k svojemu gospodarju."

Mlademu možu, s tako čistim sreem je postal po teh besedah mehko pri duši. Bil je ganjen in ni mogel prenesti več samote. Tudi radoveden je bil; tako rad bi si ogledal slavnosti, o katerih je že toliko negotovega shisal. Postal je za trenutek, pogledal svojo obliko v zadrgi; pomislil na Arbaesca, obrnil oči na ponosno čelo Nazarena. Tako miren je stal ta pred njim toda le za njegov blagor, za njegovo rešitev. Apeides se je zavil tesno v plášč, pokril popolnoma svojo svečeniško obliko in rekel: "Dobro, jaz grem s teboj."

Olint mu je prijateljsko stisnil roko, šel z njim do obali in poklical čolnarja. Vstopila sta. Zagrnila sta zagrinjalo in se skrila v radovednim očem. Hitro sta bila na drugi strani. V tem hipu je svignil čolp mimo in zletel na morje. Tiha godba se je oglasila iz njega in njegov prednji del je bil okrasen s cvetjem.

"Tako", je pripomnil Olint žalostno; "tako jadrajo sužnji uživanja brez slutenj in veseli v svojih omamah po velikem oceanu viharja; mi pa plovemo mirno, neopačeno proti obali."

Apedes je pogledal skozi odprtino in zagledal obraz v vesel čolnu — bil je obraz Jane. Ljubimeca sta se peljala na sprehod, katerega smo že opisali. Svečenik je vzduhni in padel nazaj, na svoj sedež. V predmetju, med malimi hišicami sta stopila na breg. Hodila sta dolgo po ovinkih in obstala naenkrat pred zaprtimi vrati maljga stanovanja. Olint je trikrat potrkal, vrata so se odprila in takoj za njima zaprla. Dospela sta v veliko črno sobo — ena sama luč je gorela pod stropom. Kakih dvajset oseb je sedelo zamišljenih okoli surove iztezanega križa.

"Mir z vami", je spregovoril Olint, "ne ustrašite se, če videte duhovnika Izide med seboj; kakor slepec je bil dosedaj, toda sveti duh je prišel čezenj: — on želi videti, slišati, razumeti."

"Toraj naj posluša", je rekel glas med zbranimi; Apeides je zagledal še mlajšega moža od sebe ravno tako bledega in izmenega obraza, kakor on sam.

"Toraj naj posluša", je ponovil drugi glas; bil je to človek v cvetju let; temna koža, azijske poteze, so ga izdajale za Sirca; v svoji mladosti je bil ropar.

"Toraj naj posluša", je ponovil tretji glas in svečenik je zagledal starega sivega moza, sužnja bogatega Diomedu.

"Toraj naj posluša", so ponovili enoglasno vsi. Samo dva sta molčala; nek častnik cesarjeve telesne straže in nek trgovec iz Aleksandrije.

(Dalje prihodnjite)

ODGOVOR NA MNOGA Vprašanja!

Ker sem radi velikega števila kupcev zelo malo doma ter večjidel v Crivitz, Wis. na zemljiščih, katera imam naprodaj, mi jasno malo časa preostaja za odgovarjati na mnoga vprašanja, zato se usojam na tem mestu da kratek popis tamošnje zemlje, kraja in mesta Crivitz v katerega bližini imam zemljo naprodaj.

Zemlja v mestu Crivitz in okolici je v splošnem jako bogata in redovitna, na kateri rastejo vsakovrstni poljski pridelki; tudi sadje in trta jako dobro rodi. Lega zemlje je skoro sama ravinja, a je tudi nekoliko krajev, kjer je nekoliko valovita in hribovita, vendar večjih hribov tam ni. Zemlja, ki je naprodaj, je od ene do 70 milij oddaljena od mesta, tako da si jo lahko izberete, kjer je pravljena samo za orati in obdelovati, dalje zemlja, ki je pravljena za čistiti, vendar dovolj lesa na njej za postaviti gospodarska poslopja, ali pa zemljo, porašeno z lepimi gozdi trdega in mehkega lesa. Cena zemlje je \$8.00 do \$25.00 na aker, cena se razlikuje po legi in oddaljenosti od mesta. Vozna pota so dobra in praktično speljana, da se lahko vozi do vsake farme (katerih je že nad 600) v mestu, ali na železniško postajo, katera se nahaja na koncu mesta.

Mesto Cricitsamo na sebi se je v zadnjem času jako povzdignilo in prav lepo napreduje. V mestu se nahajajo razven dveh cerkev šole, več večjih trgovin in hotelov, dve tovarni, kmetijska šola in kmetijska družba, ki gre tamoznjim farmerjem v vseh zadevah na roki, tako tudi pri prodaji svojih pridelkov, dalje mlejnarna, ki napravi dnevno od 500 do 700 funtov putra. V kratkem dobi mesto svojo banko, in kakor se čuje, bode parni mlini še letos priceli z delom. Tudi je še drugih industrijskih podjetij, katerih pa radi pomanjkanja prostora ne moremo našteti.

Ti mesta teče velika reka, ki goni papirnat tovarno, to je ena izmed obeh tamoznjih tovajn. Omenjena reka ima svoj vodopad 15 miljdalec od mesta Crivitz. Vodno silo izrabljajo za električno napeljavo, ki je speljana v bližnja mesta, vključno in do 50 milij oddaljenega mesta Green Bay. V bližini okolici mesta Crivitz se nahaja šest malih in večjih jezer (Lekov) v katerih so jasne doline in žlabne rive. Eden teh jezer zavzema prostor do 25 milij v obsegu. Tudi loj je tam prav spešen, ker je mnogo divčice, kakor zajec, sra, jelovci itd.

Radi dobre vode, dovolj studencov, čistega in zdravega zraka in ugodne klime je ta kraj na jako dobrem glasu kot eden najboljših izmed mnogih držav Amerike, za dober in povoljen uspeh pri poljedelstvu in živinereji. Sploh vam nudim tudi ugodnosti, ki jih morete najti malokop. Veliko je tudi to vredno, ker kupite zemljo direktno od lastnika, ki že mnogo let tam stanuje in ne od kake zemljische kompanije. Pri nakupu 40 akrov zemlje je zaplačati 100 dollarjev, ostalo se splačuje na lahke obroke po dogovoru.

V teku dveh mesecev, ko sem pricel to zemljo prodajati, je kupilo 26 Slovencev tam farme. Vsi so prav zadovoljni in veseli, da so našli tako lepo prijazen in ugoden kraj. Rojaci, ki so zemljo kupili, se namestajo večinoma naseliti na spomlad, razven rojaka J. Pečnika, ki je prišel iz Nebraske z družino svet pogledati. Tako se mu je dopadel, da je takoj tam postal, akoravno je bilo prepozno, da bi se letos užival lastne pridelke letošnjega leta. Več rojakov, katerim sem pokazal nekoliko letošnjih pridelkov, kateri so v pisarni lastnika našli, ni hotelo verovati, da vse to, in tako lepo raste dokler se niso pri posameznih farmerjih in na pojih prepričali na lastne oči, kar je več vredno kot verovati komurkoli na besedo. To je kratek popis tamoznje zemlje, kraja in ugodnosti ki se vam nudijo in o čemur se vsakdo lahko na lastne oči prepira.

Kdor izmed rojakov želi postati samostojen in si kupiti kos dobre zemlje na kateri sme računati na povoljen in dober uspeh, ter postati, v nekaj letih neodvisen in zadovoljen, naj si pride ta resnico lep v prijazen kraj ogledati in prepričati sem, da bode kupili, ako je namenjen, kakor je dosedaj še vsak, ki si je tam svet ogledal, razen dveh, ki raje ostane podložnika podzemskih jam in kapitalistov.

Kdor se zanima na farme iti in za lastno bodočnost, kot je v zadnjih tovrah in rudokopih, kjer hoče ugodno in prijetno živeti v zgoraj popisanem kraju, naj mi naznam svoj prihod, par dni poprej, da se budem vedel ravnatvi in čas tako urediti, da ga na postaji počakam da gremo potem skupaj na zemljišče ter Vam osebno vse razkazam. Za slučaj, da bi ne dobit obvestila, poklicite iz tukajšnje postaje telefon štev. Canal, 4381 da pridem ali pošljem koga po vas.

ADOLF MANTEL,
2026 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Slov. samostojno podp. društvo

"EDINOST"

V LA SALLE, ILL.

Ustanovljeno 9. maja 1909.

Inkorporirano dne 18. avgusta 1911

v državi Illinois.

Predsednik: Ivan Novak, Box 173, La Salle, Ill.

Podpredsednik: Lovoslav Zevnik, 1037 2nd St., La Salle, Ill.

Tajnik: Fran Lepich, 1155 3rd St., La Salle, Ill.

Zastopnik: Josip Nemanjić, 1157 1st St., La Salle, Ill.

Zastopnik: Josip Novak, Box 88, Oglesby, Ill.

Zastopnik: Fran Urh.

Nadzorni odbor: Mat. Kom. predsednik: Ivan Pušek in Josip Certalje.</